

STANOVNIŠTVO

ISHODI

- navodi primjere različitih pisama
- razlikuje važne jezike međunarodnoga sporazumijevanja od jezika s najvećim brojem govornika
- objašnjava s pomoću dijagrama i tematskih karata jezičnu, vjersku strukturu stanovništva na primjerima iz svijeta
- navodi približan broj stanovnika u svijetu
- analizira linijski dijagram kretanja broja stanovnika
- izračunava gustoću naseljenosti
- analizira tematske karte i navodi uzroke neravnomjerne naseljenosti
- s pomoću tematskih karata opisuje razmještaj stanovništva i gustoću naseljenosti
- opisuje postupak popisa stanovništva Hrvatske
- navodi približan broj stanovnika u Hrvatskoj
- analizira linijski dijagram kretanja broja stanovnika
- s pomoću tematskih karata opisuje razmještaj stanovništva i gustoću naseljenosti u Hrvatskoj
- identificira depopulaciju kao dominantan demografski proces u Hrvatskoj
- opisuje prirodnu promjenu stanovnika
- objašnjava odrednice prirodnoga kretanja (rodnost, smrtnost)
- navodi uzroke i posljedice prirodne promjene na primjerima iz svijeta
objašnjava s pomoću dijagrama biološku strukturu stanovništva
- navodi uzroke i posljedice prirodne promjene na primjerima iz Hrvatske
- objašnjava prirodno kretanje stanovništva Hrvatske
- analizira opće kretanje stanovništva koristeći se jednostavnim dijagramima (linijskim, stupčastim) i tematskim kartama
- objašnjava pojam, vrste te uzroke i posljedice migracija
- analizira opće kretanje stanovništva koristeći se jednostavnim dijagramima (linijskim, stupčastim) i tematskim kartama
- objašnjava prostorno kretanje stanovništva Hrvatske
- analizira opće kretanje stanovništva koristeći se jednostavnim dijagramima (linijskim, stupčastim) i tematskim kartama
- identificira depopulaciju kao dominantan demografski proces u Hrvatskoj
- identificira demografske probleme na temelju biološke i gospodarske strukture

- objašnjava s pomoću dijagrama i tematskih karata obrazovnu, gospodarsku i biološku strukturu stanovništva na primjerima iz Hrvatske
- objašnjava s pomoću dijagrama i tematskih karata vjersku i narodnosnu strukturu stanovništva na primjerima iz Hrvatske
- razlikuje vjeroispovjesti u Hrvatskoj

RAZINE USVOJENOSTI

ZADOVOLJAVAJUĆA

Navodi približan broj stanovnika u Hrvatskoj i svijetu.

Opisuje postupak popisa stanovništva uz pomoć učitelja.

Očitava promjenu broja stanovnika Hrvatske i svijeta na linijskom dijagramu uz pomoć učitelja.

Navodi sastavnice općeg kretanja stanovništva. Opisuje prirodnu promjenu broja stanovnika pomoću dijagrama. Navodi definiciju i vrste migracija.

Navodi osnovne strukture stanovništva te primjere različitih pisama i jezike važne u međunarodnom sporazumijevanju.

DOBRA

Opisuje postupak popisa stanovništva.

Procjenjuje broj stanovnika Hrvatske i svijeta te očitava promjenu broja stanovnika s pomoću linijskoga dijagrama.

Izračunava gustoću naseljenosti (uz uporabu džepnoga računala) te opisuje razmještaj stanovništva i gustoću naseljenosti u Hrvatskoj i svijetu s pomoću tematskih karata.

Opisuje Hrvatsku kao depopulacijski prostor.

Opisuje značenje odrednica prirodnoga kretanja stanovništva te pojam i vrste migracija.

Opisuje prirodno i prostorno kretanje stanovništva svijeta i Hrvatske (na razini prirodno-geografskih cjelina i svoje županije) s pomoću tematskih karata. Opisuje osnovne strukture stanovništva na primjerima iz svijeta i Hrvatske s pomoću dijagrama i tematskih karata. Opisuje demografske probleme na temelju biološke i gospodarske strukture stanovništva na primjerima iz svijeta i Hrvatske.

Navodi primjere različitih pisama i jezike s najvećim brojem govornika razlikujući ih od jezika važnih za međunarodno sporazumijevanje.

Navodi primjer kulturne raznolikosti i opisuje pojam tolerancije.

VRLO DOBRA

Analizira tematske karte i linijski dijagram kretanja broja stanovnika.

Navodi uzroke neravnomjerne naseljenosti.

Identificira depopulaciju kao dominantan demografski proces u Hrvatskoj. Objašnjava odrednice prirodnoga kretanja koristeći se jednostavnim dijagramima (linijskim, stupčastim) te pojam, vrste, uzroke i posljedica migracija na primjerima iz Hrvatske i svijeta. Objašnjava strukture stanovništva Hrvatske s pomoću dijagrama i tematskih karata te ih uspoređuje s primjerima iz svijeta.

IZNIMNA

Izrađuje linijski dijagram temeljem dobivenih podataka te samostalno interpretira podatke.

Analizira dominantne demografske procese vezane uz opće kretanje stanovništva te ih uspoređuje po prirodnim regijama i županijama Hrvatske s pomoću tematskih karata.

Identificira demografske probleme Hrvatske i svijeta na temelju biološke i gospodarske strukture.

1. Navesti okviran broj stanovnika svijeta i Hrvatske (popis 2021.)
2. Navesti najrašireniji svjetski jezik.
3. Navesti svjetske jezike.
4. Opisati razliku između svjetskih jezika i jezika s najviše govornika.
5. Navesti 4 najzastupljenije svjetske religije i povezati ih s njihovim simbolima i vjerskim središtima (Vatikan, Meka, Varanasi)

6. Navesi primjere različitih pisama (rb . str. 60. zadatak 2.)
7. Imenovati i na geografskoj karti pokazati dvije najmnogoljudnije države svijeta.
8. Analizirati uz pomoć tumača tematske karte udžbenik str. 72. 73. npr.
Navedi tri kontinenta na kjem je raširen engleski jezik.

Najraširenija vjera na prostoru Južne Amerike je -----

9. Uz pomoć linijskog dijagrama udžbenik str. 76. opisati kretanje broja stanovnika svijeta (kada i zašto dolazi do porasta broja stanovnika, što će se u budućnosti događati s brojem stanovnika svijeta- hoće li rasti ili padati?)
10. Opisati razliku u kretanju broja stanovnika između gospodarski razvijenih i gospodarski nerazvijenih država svijeta.
11. Izračunati gustoću naseljenosti i prirodnu promjenu (uz pomoć kalkulatora).
12. Imenovati i na geografskoj karti pokazati 4 područja najveće gustoće naseljenosti (karta udžbenik str. 78.).
13. Imenovati i na geografskoj karti pokazati najrjeđe naseljen kontinent i kontinent bez stalnih stanovnika.
14. Uz pomoć linijskog dijagrama udžbenik str. 76. opisati kretanje broja stanovnika Hrvatske.
15. Analizirati tematsku kartu gustoće naseljenosti u udžbeniku na str. 81.
Npr. označiti najrjeđe naseljenu županiju.
16. Navesti o čemu ovisi ukupan broj stanovnika nekog područja.
17. Opisati razliku između prirodnog pada i prirodnog porasta.
18. Opisati razliku između prirodnog kretanja u gospodarski razvijenim i gospodarskim nerazvijenim državama.
19. Definirati selinizaciju i depopulaciju.
20. Navesti i objasniti uzroke i posljedice senilizacije i depopulacije.
21. Navesti uzroke migracije (potisni, privlačni).
22. Razlikovati migracije prema; uzroku, doseg, trajanju, organiziranosti i voljnosti.
23. Opisati biološku strukturu stanovništva Hrvatske.
24. Imenovati i na slijepoj karti označiti države u kojima živi najveći broj iseljenih Hrvata i njihovih potomaka (SAD- najviše na svijetu, Kanada, Argentina, Čile, Njemačka – najviše u Europi, Australija) rb. str. 89. 4. zadatak.
25. Imenovati države u kojima žive iseljeničke zajednice: moliški Hrvati, gradišćanski, karaševski Hrvati.
26. Navesti najvažnije unutarnje migracije u Hrvatskoj.
27. Opisati uz pomoć kružnog dijagrama narodnosni i vjerski sastav stanovništva Hrvatske.
28. Što je populacijska politika i kakvu bi populacijsku politiku trebala provoditi Hrvatska?
29. Što je popis stanovništva?
30. Što je rodnost, a što smrtnost?

31. Tko se emigranti, a tko imigranti?